

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

TALEPAPIR

Dato: 30. januar 2008
Kontor: Lovkontoret
J.nr.: 2007/4011-225
Sagsbeh.: JVD

Udskrift af integrationsministerens tale ved besvarelse af samrådsspørgsmål A i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 15. januar 2008

Samrådsspørgsmål A:

"Hvad ønskede den danske regering at opnå med sine indstillinger til Domstolen i sagen om den hollandske statsborger R.N.G. Eind (C-291/05), og hvilke konsekvenser vil regeringen drage af, at Domstolen afviste argumenterne fra den danske regering, herunder om regeringen på den baggrund agter at ændre den danske praksis om danske statsborgeres adgang til familiesammenføring via EU-regler?"

Svar:

[Det følgende er en udskrift af integrationsministerens tale fra den lydoptagelse, der blev foretaget under samrådet]

Ja, tak. Jeg kan sige, at der var i begrundelsen en del historieskrivning. Jeg agter at holde mig til samrådspørgsmålet.

Der er jo to dele, og der kan jeg kort resumere med det samme: Hvorfor kommer et land med indstillinger

i en sag ved EF-domstolen? Det gør landet naturligvis, fordi man ønsker at påvirke en afgørelse, og/eller fordi man ønsker at få afklaret nogle spørgsmål, som i forvejen er tvivlsomme – måske endda på grund af EF-domstolens egne tidligere afgørelser. Det er jo den måde, landene gør ved EF-domstolen. Det er helt normalt. Man ville forsømme noget, hvis ikke man gjorde det. Og spørgsmålet om, hvorvidt man agter at ændre noget? Det ligger jo klart, at EF-domme skal Danmark rette sig efter. Det er bare lige her til indledning. Så er spændingen måske allerede udløst. Det er måske synd, men sådan er det jo. Det kan ikke være anderledes.

Når vi nærmere teknisk skal til at snakke om den dom så lige for, at det ikke løber helt sur i det – det har jeg i hvert fald selv været tilbøjelig til – så vil jeg lige star-

te med at sige: Når vi snakker om hjemland, så er det altså dér, hvor den arbejdstager, der vil have fri bevægelighed, kommer fra. Det er der, han stammer fra. Det er der, han tager ud fra, og så rejser han videre til et værtsland, og så kommer han tilbage til sit hjemland. Det er jo så det, dommen drejer sig om. Han er EU-borger – ellers var der jo ingen grund til at tale om den fri bevægelighed i EU, og det, det drejer sig om, er familiesammenføring med en tredjelandsborger, hvorved altså forstås en borger, der netop ikke er statsborger i et EU-land. Og når vi nu skal have diskussionen, så vil jeg også bede om, at man hele tiden prøver at huske: Hvem er det, vi taler om? Er det hovedpersonen eller bipersonen, og hvem er hovedpersonen, og hvem er bipersonen? Det kan der også nogen gange være nogle diskussioner om. Det er vigtigt, vi hele tiden ved, hvem vi snakker om. Altså,

snakker vi om EU-statsborgeren, eller snakker vi om den, der skal have familiesammenføring, som typisk vil være den, vi kalder ansøgeren?

Jeg vil også som indledning sige, hvad jeg allerede har antydnet, at det er klart, at Venstre er jo et EU-parti. Vi har stemt for den fri bevægelighed. Vi er fortsat tilhængere af den fri bevægelighed, og vi er selvfølgelig tilhængere af et retssamfund også i europæisk sammenhæng, og derfor retter man selvfølgelig ind efter dommene i det omfang, man mener, at det skal have indflydelse på den fortolkning, der er foretaget hos os. Men når det er sagt, så er det selvfølgelig også vigtigt at få sagt, at man netop i en sag som denne her skal være meget forsigtig med, at man ikke blander EU-reglerne sammen med familiesammenføringsreglerne, og det er altså en afgørelse ved EF-

domstolen, og derfor taler den selvfølgelig om den fri bevægelighed, og domstolen er – ikke uventet – selvfølgelig helt på EF-reglernes side. Det er også derfor, den er der.

Det er sådan, at EU-reglerne under visse betingelser som bekendt giver ret til denne fri bevægelighed mellem EU-landene. Det vil altså sige, at en EU-borger kan rejse ud og tage ophold i et andet EU-land f.eks. for at tage arbejde. Det er det, det handler om i dag.

Så er det jo sådan, at når en EU-borger rejser ud og benytter sig af den fri bevægelighed inden for området, så har han ret til at tage sin familie med – altså ud af hjemlandet. Der er ikke altid fri adgang til at bosætte sig i et andet EU-land. Der er forskellige betingelser, der skal være opfyldt, herunder at man er ar-

bejdstager. Det er også vigtigt at understrege, at EU-reglerne om fri bevægelighed finder ikke anvendelse på interne forhold. Det nytter ikke noget, man sidder her i Danmark og siger: Jeg bliver i Danmark, jeg tager måske til Jylland, og så vil jeg påberåbe mig EU-reglerne om den fri bevægelighed. Det kan man altså ikke. Her gælder de nationale regler også med hensyn til familiesammenføring naturligvis.

Jeg vil nævne nogle EU-domme. Jeg vil nævne, at EF-domstolen i den såkaldte Singh-dom fra 1992 har fastslået, at en EU-statsborger, der er taget til et andet EU-land for at arbejde, har ret til at tage sin udenlandske ægtefælle med tilbage til EU-statsborgerens hjemland på samme vilkår, som hvis han var rejst videre til et andet EU-land i stedet for at vende tilbage. Det er altså en dom fra 1992. Det betyder, at en

dansk statsborger, der rejser til Tyskland for at arbejde og i Tyskland får ægtefællesammenføring med en tredjelandstatsborger, han kan ved tilbagevenden til Danmark tage ægtefællen med på samme vilkår, som hvis han var rejst videre f.eks. til Frankrig.

Den dom, vi her taler om, er jo så Eind-sagen, som drejer sig om, at en nederlandsk borger rejser til Storbritannien i 2000 fra sit hjemland for at arbejde. Mens han er i Storbritannien, indrejser hans 11-årige datter, som har statsborgerskab i et tredjeland, en af de gamle hollandske oversøiske provinser, og hun får opholdstilladelse. Så rejser han tilbage året efter familiesammenføringen til hjemlandet med datteren, og hun søger opholdstilladelse i Nederlandene. Hun får afslag på opholdstilladelsen, og begrundelsen er, at faderen ikke kommer hjem for at arbejde. Han skal

have kontanthjælp, og han søger ikke arbejde. Derfor mener de nederlandske myndigheder ikke, at han er omfattet af EU-reglerne, som handler om arbejdskraftens fri bevægelighed, fordi han søger ikke arbejde i Holland; han beder om offentlig hjælp.

Den sag er det så, vi intervenerer i efter de sædvanlige EU-retlige regler. Så bliver der spurgt, hvad det er, vi vil med det? Der skal vi tænke på en anden sag, fordi det her drejer sig om at få afklaret nogle problemer, der var tvivl om i forvejen, og fordi vi selvfølgelig gerne vil vide, hvad EU-retten er, for at kunne rette ind, men altså med vores politik heller ikke ønsker at gå længere. Det vil jeg godt gøre helt klart og bede om, at vi i diskussionen skelner mellem, hvad der er jura, og hvad der er politik.

Men der var altså i 2003 en EF-dom, den såkaldte Akrich-sag, som omhandler en marokkansk mand, der opholder sig ulovligt i UK. Han gifter sig der med en britisk kvinde, og så tager hun til Irland for at arbejde. Hun udnytter sin fri bevægelighed og tager til Irland, og senere følger han med, men han havde ikke opholdstilladelse i UK. Da de har været der i nogen tid, flytter de tilbage til Storbritannien. De siger rent ud, at de var flyttet til Irland alene med det formål, at de kunne rejse tilbage igen efter EU-reglerne. Det vil nogen kalde en omgåelse, og der siger EF-domstolen, at det er uden betydning, om formålet med at tage arbejde i et andet EU-land reelt var at få ægtefællen til hjemlandet.

Man har gransket den dom, og der er spørgsmål, man ikke får klart svar på i dommen. Dommere har

det jo med at holde sig til det meget konkrete og ikke give svar på alt det, man gerne ville have svar på, og derfor er man i tvivl om, hvorvidt dommen også siger noget om, hvorvidt det er en betingelse, at den ægtefælle, som man ønsker familiesammenføring med (altså her marokkaneren, der ikke opholdt sig lovligt i UK, men som var sammen med ægtefællen i Irland), skulle have opholdt sig lovligt i hendes hjemland, eller om det var tilstrækkeligt, at de havde opholdt sig lovligt sammen i Irland. Det kan man ikke klart se af dommen, og det var én af grundene til, at vi intervererede i de sag, vi taler om i dag for at se, om vi kunne få det afklaret. Der er mulighed for at afgive et indlæg og bede domstolene om at tage stilling til det. Vi afgav et indlæg for at få at vide, hvilke betingelser der kan stilles om lovligt ophold. Man kan ikke spørge domstolene om hvad som helst, da det skal hægtes

op på en konkret sag, og derfor forsøger man i sine spørgsmål til domstolen at hægte det op på Eindsagen. Der fastslår EF-domstolen, at der ikke kan stilles et krav om, at tredjelandstatsborgeren har haft lovligt ophold i EU-statsborgerens hjemland. Altså landet, der før udrejsen var hjemland. Det var selvfølgelig rart at få at vide, men det kunne vi ikke bruge til så meget, da vi alligevel ikke har stillet det krav i dansk ret. Man kan konstatere, at her er dansk ret i overensstemmelse med EU-retten, men svar på det stillede spørgsmål fik vi ikke.

Så var der selve sagens indhold, og der fremførte vi et indlæg ved domstolen sammen med andre lande og støttede det nederlandske synspunkt om, at man ikke skal kunne påberåbe sig de særlige regler om familiesammenføring efter EU-reglerne, hvis EU-

statsborgeren ved sin tilbagevenden til hjemlandet ikke skal udføre et arbejde. Det mener vi også, var helt i tråd med den dom, jeg nævnte allerførst, nemlig at man kan få familiesammenføring ved tilbagevenden til sit eget land på samme vilkår, som hvis man i stedet var rejst videre til et andet EU-land (jeg brugte eksemplet fra Tyskland til Frankrig før). Her kunne man sige, at hvis den nederlandske mand i sagen i stedet var rejst fra Storbritannien til Frankrig, og der ikke havde været udført eller søgt arbejde, så ville han ikke have fået opholdstilladelse i Frankrig efter EU-reglerne. Vi støttede altså Nederlandene i, at de skulle have medhold.

EF-domstolen siger så, at en borger fra et land uden for EU, her altså datteren, har ret til familiesammenføring i den konkrete situation, selvom faderen ikke ud-

førte reelt og faktisk arbejde ved sin tilbagevenden til Nederlandene. Altså, man siger: "I den konkrete situation der kan du godt komme hjem med din datter, selvom du ikke har arbejde." Det, der ligger i det, er, at hvis der skal være en mening med fri bevægelighed, skal man, når man sidder i sit hjemland, vide, at hvis man rejser ud og bruger sin fri bevægelighed, så skal den ikke blive så hæmmet, så man ikke kan komme hjem igen og få sin datter med. Det ville være at hæmme den fri bevægelighed. Man kan sige, at domstolen fastslår, at lysten til at rejse ud har noget at gøre med muligheden for at komme hjem. Sådan hører jeg dommen, men jeg tror ikke, man kan læse det direkte.

Det er klart, at som følge af den dom har juristerne sat sig sammen hos os og sammen med Justitsmini-

steriet og set på, hvad det betyder for dansk ret. Ligesom det havde været tilfældet med en højesteretsdom om noget andet, der vedrører offentlige myndigheder, er det klart, at man skal studere dommen nøje og se, om det giver anledning til praksisændring eller til lovændring. Her giver det anledning til praksisændring, men det er klart, at det ikke er en generel ændring, der lægges op til. Det mener vi ikke, vi er forpligtet til, og politisk har vi ikke nogen ønsker i det. Vi fastholder, at reglerne om den fri bevægelighed er EU-regler, som skal bruges til det, de er beregnet til, men de skal ikke generelt i national ret kunne bruges som grundlag for en familiesammenføring.

Hvad betyder det? Det betyder, at i den situation hvor en dansk statsborger rejser ud og har haft arbejde i værtslandet eller været selvstændig erhvervsdrivende

eller tjenesteyder f.eks. i nabolandet Tyskland, når han vender tilbage med sin udenlandske familie, børn under 21 år eller ægtefælle, vil der for fremtiden, kunne meddeles opholdstilladelse til familien, selvom den danske statsborger ikke udfører en økonomisk aktivitet i Danmark. Det er det, der følger af dommen. Ved dommen taler vi om en, der er rejst ud for at tage arbejde, og der er derved ikke i dommen taget stilling til dem, der rejser ud for at opholde sig i udlandet for at leve af deres penge eller for at studere eller den slags. Derfor ændrer vi ikke praksis hos os for disse tilfælde, da de netop ikke er omfattet af dommen.

Jeg mener, at vi med den praksisændring har overholdt dommen og vores EU-retlige forpligtelser. Det er klart, at det er vigtigt, at borgerne ved, hvordan vi fortolker det, og hvordan vores praksis er. Derfor bliver

det også lagt ud på hjemmesiden, når vi går herfra. Det er klart, at vi som ren rutine i huset altid følger, hvad der kommer af EU-domme lige fra det øjeblik, de er under opsejling til det tidspunkt, hvor dommen er afsagt. Der ligger i det, jeg siger, at vi følger dommene, men vi gør heller ikke mere. Det er selvfølgelig et politisk spørgsmål, og det kan vi godt diskutere, men regeringens politik ligger fast, som senest fastslået ved regeringsgrundlaget her for et par måneder siden.

Jeg tror ikke, der er sager liggende, og med hensyn til gamle sager må vi se på, hvad det er for en situation. Det vil typisk være den situation, at der sidder nogen i udlandet og har fået afslag på at komme hjem med familiesammenføring af en ægtefælle eller barn, og så har man opgivet at komme hjem. Hvis de søger

nu, falder de ind under denne EU-dom, og så vil de kunne regne med en opholdstilladelse. Det fremgår af samrådspapiret, og det vil derfor også blive kommunikeret ud på hjemmesiden. Jeg kan også sige med det samme, at da jeg lægger meget vægt på – vil nogle af medlemmerne vide – folkeoplysning har vores presseafdeling sammen med embedsmændene lavet en læs let-udgave til pressen i håb om, at pressen skulle begynde at interessere sig for det saglige.

Det er, hvad jeg har at sige om den sag.